

חבית

שבועון קבוצת יבנה

ט' בשבט תשפ"א - (22.1.21)

צילם : אליקים איטלי

השדרה, אז והיום

את השדרה נטעו ילדי הקיבוץ בשנת תש"ב (1942), כחלקת ברושים המסמנת את גבול הקיבוץ ממערב. עם הקמת "שיכון הוותיקים" (בתי הצעירים של היום), הפכה החלקה לשדרה. שנים אחדות הוקדשו נטיעות ט"ו בשבט לשתילת מילואים לעצי הברוש שחלו ויבשו או ניזוקו על ידי טרקטורים וכלי רכב אחרים.

פרשת בא

כניסת השבת - 16:43 צאת השבת - 17:45

לזכור את שנות הסבל והעבדות, הקושי והמוות שאפפו את אבותינו, או להתמקד ברגע בו הכל השתנה, ביציאה לחופשי. לראות איפה היינו אז ואיפה אנחנו היום.

השבוע, גם אנחנו השתתפנו במבצע **דוגו**, וחשבנו על כך שכמו כל טראומת עבר, אפשר לזכור את השואה בשתי דרכים: להתעטף במרה שחורה, לחוש את הסבל והצער שעברו אבותינו ולהישאר עצובים, או לאכול פלאפל, לראות איפה היינו אז ואיפה אנחנו היום, ולראות שאחרי הכל ועם כל הצרות, **עם ישראל חי וקיים ומבסוט**.

זכרונות העבר יכולים להתוות לנו את הדרך להתמודד עם משבר הקורונה. אנחנו יכולים לקטר על המצב, לחשוב שהכל פוליטי ולפנטז על חוג הפילאטיס שהיה ואיננו, או להסתכל איפה היינו אז ואיפה היום. עברנו את פרעה, עברנו את השואה האיומה - נעבור גם את משבר הקורונה.

שנזכה תמיד לזכור מה היה, ולהעריך את מה שיש.
שבת שלום!

בתו של מאיר אריאל וחברת ההפקות המוסיקלית בה הוציא את שיריו, תבעו לאחרונה מאה אלף ש"ח מחברת נדל"ן, שהשתמשה בפרסומים שלה במטבע הלשון המוכר ביותר משיריו של מאיר: "עברנו את פרעה - נעבור גם את זה".

להגנתה טענה החברה שהביטוי המוכר אינו פרי יצירתו הבלעדית של הזמר כי אם פתגם ידוע שמקורו בידיש. הם הביאו להגנתם מדבריו של ד"ר אבשלום קור, שהעיד כי אביו היה נוהג לומר: "מיר האבען איבערגעלעבט פרעה, מיר וועלען דאס אייך איבערלבן". (גילוי נאות: לכותב אין מושג בידיש והוא סומך על עדות הדוקטור).

עוד לא ניתן פסק הדין בעניין, אך נקווה שהשימוש בביטוי לא ייאסר, כחלק מהפרת זכויות יוצרים של איש אחד. אבל גם אם כן, עברנו את פרעה - נעבור גם את זה.

בפרשתנו, עם ישראל מצווה לראשונה על מצוות הפסח: לאכול מצות ולזכור את יציאת מצרים. המטרה באכילת המצות היא לזכור את החיפזון בו יצאנו ממצרים. יש שתי דרכים לזכור את טראומת העבר בבית העבדים:

שוק הפירות האסורתי

עקב מגבלות הקורונה, השנה לא נוכל לקיים את שוק הפירות המסורתי, ולא את הנטיעות לכבוד ט"ו בשבט. על כן, ביום רביעי ה-27.1.21 בשעה 11:00, יחולק (במשטח חדר האוכל) ארגז שוק על פי חלוקה שמית. הארגז יכלול גם ערכה לט"ו בשבט. כמו כן, בחלוקה זו יחולק שי לט"ו בשבט לצעירים (רווקים) שבמסלול עצמאות כלכלית.

בואו בשמחה!!!

ענף המזון וועדת התרבות

"ואני תפילתי לך ..."

שבת פרשת בא

16:43 - הדלקת נרות

תפילת מנחה - כרבע שעה לאחר הדלקת הנרות

מיקום התפילות ולוח הזמנים - בתיאום ישיר עם אחראי המניינים!

צפוני - נחמיה רפל

מזרחי - צביקי טסלר

צעירים - אחיעד מובשוביץ

מערבי - רון ברטוב

מרכזי - עידו עפרוני

יציאת השבת : 17:45

שבת שלום !

אלף טובה!!!

* **לאחיה רדר** שיחגוג השבת בר מצוה, ולהורים **מירה ואלי רדר**.

(קריאה בתורה אי"ה במניין המרכזי).

* **למלכה הקשר** ולכל המשפחה, לבר המצוה של הנין, **מעין שלו**, בנם של **איילה ויאיר**

בן-יוסף, נכדם של **נעמי ושי**, ניין לשמעון ז"ל.

תערוכת צילום בא"פ

כהקדמה לארועי שנות ה-80 מציגה ועדת התרבות תערוכת צילומים של חברים.

התמקדנו בגיל הרביעי והשלישי.

התערוכה כבר תלוייה באולם האירועים, מוזמנים לבקר.

בעזרת השם, כשנצא מהסגר, נקיים פתיחה חגיגית עם שיח גלריה.

תודה מראש לכל החברים ששיתפו פעולה וסיפרו לנו את סיפורם.

בהמשך, נספר יותר על משמעות התערוכה,

וכמובן, למי התודה והברכה.

שבת של פריחה התחדשות ולבלוב.

צוות תרבות קורונה

איך צמחתי מהקורונה

הקורונה תיזכר בתקופה של דאגה וחשש, תקופה שרוצים שלא תחזור. אבל כמו בכל קושי, מתרחשים גם דברים טובים, שבלעדיה לא היו קורים. בעקבות ט"ו בשבט, ביקשנו לשמוע מאנשים על צמיחה אישית, דווקא בתקופת הקורונה.

דנה מדניק:

הוטרנר, לפתוח "פינת דנה" בישיבות השבועיות של הצוות המקצועי, העוסק בנושא איכות האפרוחים. "בכל ישיבה, תעבירי לצוות חמש דקות על מה שלמדתי", הוא אמר. הייתי צריכה להתגבר על הרצון שלי להיות מאחורי הקלעים והפכתי לפתע לסוג של מורה/מדריכה, מה שבחיים לא ראיתי את עצמי עושה. זה תהליך מצמיח. אני יכולה להמשיך לתרום לענף שלי, שיקר לליבי. 30 שנה אני עובדת בו וחשוב לי להמשיך, ואני בונה לעצמי את עצמי מחדש. אני ממשיכה בבקרת איכות אבל רק בשעות היום, ובעבודות הפיזיות תמיד נמצא מישהו שמציע לי עזרה. קושי נוסף היה שהקשר החברתי שלי הוא עם חבריי לעבודה, ואין ברצפת הייצור אנשי יבנה. הייתי צריכה לשנות משהו גם בחברה, והשינוי הזה התרחש עוד לפני הקורונה. תמיד ידעתי שהדבר שאני רוצה לעשות כשאצא לפנסיה (אני עוד לא שם), זה לעבוד עם צמחים, והצעתי את עצמי לעזרה לכוכבה ציימבליסטה, במשתלת "מפגש של צמיחה". אנחנו קובעות זמן ועובדות יחד. שם אני נהנית! זה נותן לי אוויר לנשימה. אני אוהבת לנשום את הפרחים, נהנית מהצבע ושמחה להרגיש את האדמה בידיים. ואני נהנית מחברתה של כוכבה, מהידע שלה ומהעשייה המשותפת. זה עוד מקום של צמיחה בשבילי!

"מאז ומתמיד אני עובדת בעבודה פיזית. תחילה במטבח, ואחר כך במדגריה, שם אני עובדת כבר 30 שנה, מתוכם כ-20 שנה בבקרת איכות. הקושי בעבודתי במדגריה הוא לא רק המאמץ הפיזי אלא גם שעות ההשכמה החריגות, שמשבשות את השעון הביולוגי. היה ברור לי זמן רב שאני צריכה להוריד הילוך, אבל מאז ומתמיד קשה לי לומר "אני לא יכולה". מה שצריך לעשות אני עושה! בקורונה הפנמתי שאני צריכה לעשות מעשה. עמדתי בפני מציאות שאני לא יכולה להמשיך לעבוד כפי שעבדתי. אולם הייצור הוא מקום סגור, עם תנועה רבה. רוב העובדים הם מאשדוד, שהיתה "עיר אדומה". לא יכולתי להמשיך בעבודתי מבלי לסכן את הבריאות שלי ושל סביבתי. מהרגע שמצאתי את הכוח לומר: "אני לא יכולה יותר", הבאתי את העניין לפני מי שצריך וזכיתי להבנה מלאה. אני כבר לא מתייצבת בשעות מופרכות ואני בונה את העבודה שלי מזווית אחרת. כבר לא מעט זמן אני משתתפת בוובינרים (סמינרים באינטרנט) באנגלית, בנושא הדגרה. זה הוסיף לי המון ידע מקצועי. חקרתי בעצמי וגם תרגמתי חלק מהחומר, לשימוש אצלנו. כשביקשתי לשנות את מסגרת העבודה שלי, הציע לי ד"ר חיים קריספין,

איך אחיעד מרגיש עם האחריות שנפלה עליו? אז זהו. שהוא לא רואה בזה אחריות בכלל, אלא זכות גדולה וגם כסף.

בזכות המניין צמחה לה ממש קהילה קטנה של צעירים, עם אווירה מעולה ושמחה, וככה - תושבים, חברים וחבריה בעצמאות כלכלית, מתאחדים להם לחבורה מגובשת. ובכלל, סביב מניין הצעירים רואים איך הקורונה הפריחה את התפילה לכיוונים חדשים, לשמחה והתלהבות, וגם להשתתפות בקריאות בתורה ובחזנות, של אנשים שלא נוטים לעשות את זה בדרך כלל.

בקיזור, אחיעד מסכם: "גם כשמבאס, ויש סגר וריחוק חברתי, אפשר למצוא את המקום של הקירבה וליצור חוויה של קהילה ושל ביחד".
ראיינה: רעיה זלקינד

רצות אר'כא:

בתחילת השנה נכנסתי להדרכה בצופים. זה היה בתוך שיא הקורונה. טיפה חששתי מזה, כי איך אפשר ליצור קשר ולהעביר פעולות כמו שצריך, דרך הזום? למזלנו, פעולת הפתיחה הייתה פרונטלית, והיה ממש נחמד לפגוש את החניכים ולהתחיל להכיר אותם. בהמשך, נכנסנו לסגר והעברנו את הפעולות דרך הזום, מה שלא היה הצלחה כל כך גדולה, לא בשבילנו וגם לא בשביל החניכים. לאט לאט, כשהשתפר המצב, חזרנו לפעולות אמיתיות, לשמחת כולנו! הפעולות עוברות בטוב. כולנו נהנים ומנצלים את הזמן הזה, למרות ההגבלות של הצופים. (בלי מגע, מסכות למשך של הפעולה, ואסור להכין/להביא אוכל). כשהחניכים נכנסו לבידוד, הלכנו וחילקנו להם עידוד לבידוד, והם ממש שמחו!

את שואלת איך לשמור על הצמיחה? החלטתי לא להישבר, גם כשקשה לי בהכנת החומר המקצועי לשיבות. להפנים את העידוד שאני מקבלת בעבודה ולחשוב חיובי - לחזק את הטוב ולדחות את ההרגשות הלא טובות.

עוד דבר שנתן לי הרגשה טובה בתקופת הקורונה: העובדה ששלחו ערכות יצירה הביתה. אני אוהבת ליצור, אבל מעדיפה לעשות זאת בביתי. העובדה שאפשר היה ליצור בבית, ושהיצירות הפכו לחלק מיצירה משותפת, איפשרה לי להרגיש חלק מהקהילה הגדולה, ומילאה אותי גאווה וסיפוק!!!
ראיינה: דינה ספראי

אחיעד מובשויץ:

אחיעד מובשויץ לא רק צמח מהקורונה, אלא גם הצמיח! מניין צעירים שלם שחי ועובד, יש אומרים גם צועק (לפעמים, מהמניינים הסמוכים, טוענים שהם לא שומעים את החזן שלהם, אלא את אחיעד...). הכל התחיל מאווירת השבת שחסרה לו עם ביטול המניין המרכזי בבית הכנסת, ואחיעד החליט לאסוף סביבו חבריה צעירים ולייסד מניין! אגב, הוא טוען שהמניין הזה הוא ראשון המניינים השכונתיים. אמנם יש הטוענים אחרת, אבל את ההכרעה הזאת נשאר להיסטוריונים.

אחיעד הצליח לקבץ סביבו כ-20 מתפללים כמעט קבועים. אמנם מדובר במשפחות צעירות, שנוסעות לא מעט להורים, אבל גם בשבתות שאין בהן סגר ואפשר לנסוע, כמעט לא קרה שלא היה מניין. עינב קולמן ונתנאל שטיינר מגיעים קבוע לתפילות ועוזרים גם הם להשלים מניין, כשצריך, וגם חיילים שיצאו לשבת ועוד...

בתקופה זו של הקורונה, נוצר מצב ייחודי שכלל בתוכו חוסר ודאות, חרדת מוות ושברת חוקים. מצב זה, בד בבד עם הצורך לטפל בחניכי הפנימייה, עורר בהלה בקרב הצוות בפנימייה והיה צורך להשיב לצוות את תחושת השליטה ואת היכולת לחשוב באופן יצירתי ופתוח. מתוך החשיבה היצירתית עלתה הבנה לגבי הזדמנות פז שנוצרה: באזורים נפשיים וסביבתיים, שבהם היה הכאוס קיים עוד טרם הקורונה, נקרתה בדרכנו הזדמנות לשחרור ולבנייה מחדשת. הבנו שדווקא מתוך הכאוס אפשר ליצור סביבה המוכוונת לכל ילד באשר הוא. איסור היציאה לבית הספר, לחוגים ולחופשות בבית וההגבלה להישארות במתחם הפנימייה בלבד, הכשירו את הקרקע ליצירת בועה המותאמת לכל ילדה וילד, בלי להתחשב בחוקים החיצוניים. ההתעלמות מחוקי הזמן והמקום המקובלים מחוץ לפנימייה, איפשרו לנו ליצור אי של ודאות ושל התבוננות מדויקת ומכווננת. בתוך האי הזה, שאין בו צורך בשעת קימה לבית ספר, בהליכה לחוגים ובביקור הורים צפוי, ניתן היה לעבוד באינטנסיביות על התכנים הקשים והטראומטיים שאיתם הגיע הילד, על יצירת חוויה מתקנת אצל ילדים, ועל הכרת כל ילד את עצמו, יחד עם לימוד השתלבותו בחברת קבוצתו בפנימייה. בשל מורכבותם של נושאים מהותיים אלה, אנו חוטאים לעיתים קרובות באי-מימוש, ותקופת הקורונה הייתה כר לביסוסם ולשימורם בעתיד. דווקא מתוך אי-הסדר החיצוני ובזכותו, היה אפשר לבסס ארגון מחדש של החוויות התוך-פנימייתיות של הילדים. היה אפשר ליצור גוונים חדשים של ורוד, טורקיז וסגול לכל ילדה וילד ולראות בהם עולם ומלואו.

בנוסף, בזכות או בגלל הקורונה, החניכים היו פחות עסוקים, ולרוב יש נוכחות מלאה בפעולות, וזה ממש משמח!! למרות כל המגבלות, הקורונה והסגרים, אנחנו מצליחים ליצור עשייה כמעט שוטפת בִּשְׂפָט. החניכים נהנים וגם אנחנו, וזה מה שחשוב! :

*רותם ב'ת אר'ה**

אי של ודאות מתוך כאוס - עבודה עם ילדי פנימייה בתקופת הקורונה

* (הערה: רותם היא הפסיכולוגית הראשית של פנימיית בית אפל לילדים בסיכון).

מגפת הקורונה הציבה אותנו מול חוסר ודאות בלתי נסבל וערבבה את צבעי היסוד המוכרים לנו. ערבוב זה יצר בהלה המונית בכל העולם, ותחושה של כאוס. ילדים במצבי סיכון, המוצאים מהבית למסגרת פנימייתית, חווים כאוס עוד משחר ילדותם בשל בית לא מאורגן, אם מזניחה, אב שנטש. ילדים אלה גדלים עם חסר ושבר, ועולמם הרגשי אינו מתפתח למרחב גדול, יצירתי ומווּסָת. בתהליך הטיפול שהילדים עוברים אצלנו, אנחנו שואפים להחזירם תחילה לסביבה מוגנת מאד, לבנות עולם המותאם להם, וכך להניח עבורם מחדש את היסודות לבריאות נפשית, עד שיהיו בשלים להתמודד עם צבעי המציאות החיצונית. ואולם, לעיתים קרובות יש התנגשות בין דרישות המציאות המצופות מילדים שכבר אינם תינוקות, לבין צרכיהם הפנימיים, הנפשיים. המשימה המוטלת על הצוות המטפל היא לשמור על האיזון העדין בין ערסול הילד ויצירת חוויות בית ראשוניות עבורו, לבין כניסה לתהליך מהיר של חיברות ושל חיבור למציאות החיצונית הדורשנית ומלאת הגבולות וההגבלות.

שולחנה של הנהלת קהילה / שמשון גוטליב

”כָּל הַסֵּתִיּוֹת הַתְּפִלָּלוֹת לְגִשְׁמִי,

שְׂיִרְבֶּה אֶת שְׂדוֹת הַדָּגָן.

וְאֶת עֲצֵי הַפְּרִי שְׂבִגָן.

וְשָׁמְעוּ לָנוּ מִן הַשְּׂמַיִם,

נִפְתָּחוּ לָנוּ כָּל הַבְּרָזִים,

וְאֲנַחְנוּ נוֹשָׁאִים שׁוֹבֵב יְדַיִם,* (יהורם טהר-לב-שיר ה"בוץ")

לְאֵט לְאֵט אֱלֹהִים

בּוֹנֵים קְאָן בְּתִים”

מי שיחצה את קיבוצנו יראה שהקיבוץ שלנו נחלק היום לשניים, יבנה הירוקה ויבנה בבנייה. לחיות בתוך אזור בנייה, בתוך דירה שבעלי המלאכה נכנסים ויוצאים ממנה, זה דבר לא קל. לומדים זאת על בשרם דיירי הקומתיים, ואנחנו כהנהלת הקהילה שומעים את הקולות ומנסים להיות קשובים ולסייע ככל הניתן. מאמץ רב מושקע ע"י חברינו בצוות הבנייה בשטח: **ניר גלס, חנה שריד ואבשלום טסלר** כשלידם מסייעים לדיירים בנאמנות, **תמר מרוז ואליקים איטלי**, כדי לתאם, לעדכן, ולקדם את העבודות ולצמצם עד כמה שניתן עיכובים ותקלות בלתי צפויות. אבל אז, וזה קורה, באה המציאות וטופחת על פניהם של כולם. הגשם יורד ולצערנו מוצא לעצמו את הנתבי המסתורי לתוך הבית, הבוץ נדבק לסוליות ורכבי העבודה קורעים את הקרקע הרטובה שראתה ימים יפים מאלה.

לאחרונה, הקבלן התבקש לעצור את ההתקדמות ולהתמקד בסיום העבודה בבתיים שהגיעו לקוו הגמר, ואז להמשיך בתנופה לשלב הבא.

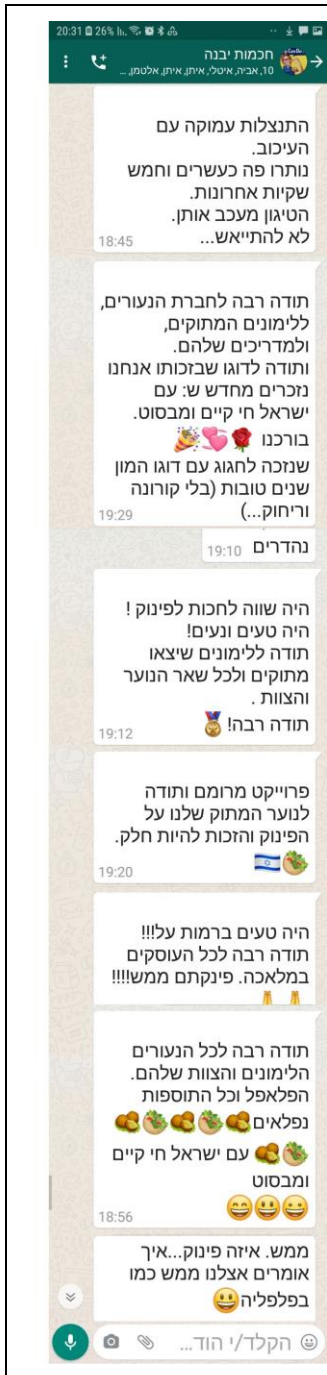
חלק מדיירי הקומתיים נמצאים בשלב מאתגר ומורכב. מצד אחד בניית הממ"ד והתוספת בדירתם אשר בעתיד הלא רחוק ייהפך בשבילם נחלת העבר, ומצד שני, הבית החדש שנמצא כעת בבנייה מעבר לחומה, מי במערב ומי במזרח, ועליהם כבר עכשו לקבל החלטות על מיקום נקודות חשמל ותקשורת, לבחור מטבח ועוד ועוד.

אנו חברי הנהלת הקהילה, תחת הכותרת **”אוזן קשבת”**, יצרנו השבוע קשר עם רוב דיירי הקומתיים. ביקשנו להתעניין, ולדרוש בשלומם. שמענו לרוב דברי הערכה ו”ישר כוח” גדול על הפרויקט ומוביליו אך לצד זאת נשמעה גם ביקורת.

היה חשוב לנו בעיקר לשמוע, להשמיע, אך לא להתערב בביצוע הפרויקט. שמענו, רשמנו והתרשמנו!

ובינתיים הזמנה לסיור ביבנה הירוקה - לפני שבוע ירדתי לדרום, לשכונת הקוטג'ים הנמצאת בהמשך לקומתיים. במעבר חד התגלה לי נוף אחר. שכונה מוריקה ופורחת. מדשאות, שיחים ועצים גבוהים. מבט שווה שאין מתאים ממנו לקלישאה: **”הדשא של השכן ירוק יותר”**. שווה לבקר!!

”עם ישראל חי, מבסוט ואוכל פלאפל” (דוגו=דוד לייטנר מניר גלים)

מה גורם למסורת להתנחל בלבבות? ולכמה זמן? הנה מסורת צעירה, בת שלוש שנים, שכבשה את ליבנו - **מסורת הנקמה האישית של דוגו בנאצים: אכילת פלאפל, תוך כדי אמירת "עם ישראל חי, מבסוט ואוכל פלאפל"**! השנה נערכו לביצוע המסורת במבצע מתוקתק להפליא. פנינו לגפן עפרוני, מדריכת חברת הנעורים, וביקשנו לשמוע על התכנון והביצוע!

גפן: "כבר לפני חודשיים וחצי קיימנו פגישה ראשונה של הצוותים של הלימונים וחברת הנעורים, כדי לחשוב איך להתאים את המבצע לתקופת הקורונה, כשאי אפשר לאכול את הפלאפל ביחד, בחדר האוכל, כמו בעבר. נערכנו לחלוקה לבתים, על פי הרשמה מראש, והזמנו את הכמויות בהתאם. כמובן, נעזרנו בגמלי **אטיאס ושי ברלב, בצילה גינוסר**, שאי אפשר בלעדיה, **בניר הטבח** - שהכין את התערובת במטבח, ובאסי מת"מ - שנרתם לפרויקט וטיגן את כל כדורי הפלאפל לאירוע, כ-3,500 כדורים!!! **שמוליק טסלר** סייע לנו בהדפסות, **סיוון** - בהודעות לציבור ואסף **בית אריה** - עודד ותמך מרחוק. הנוער התחיל לארוז את כל הסלטים בשעות אחה"צ והמשיך בהכנת הפלאפל ובאריזתו. קבוצה אחת הייתה אחראית על המשלוחים, והם הביאו הביתה, לכל משפחה שביקשה. חילקנו 580 מנות ל-140 בתי אבי". "איך זה בהשוואה לשנה שעברה?" "קצת יותר, אבל אולי זה בגלל ההזמנה מראש".

עם התמונות שנשלחו, גפן מכינה סרטון והיא תפרסם בוואטסאפ. ודוגו עצמו, שאלנו, היה מעורב במה שקורה אצלנו? גפן: "יש לי קשר עם דוגו, כי הוא היה איש העדות במסע של הכיתה שלי לפולין. ניסינו להביא אותו ליבנה או לעשות איתנו שיחת זום וזה לא הלך. בסוף, דוגו שלח ברכה מצולמת. אנחנו מקווים שבשנה הבאה הוא יוכל לבוא ולראות את החבריה בעשייה".

כמדריכים (מיכל שליסלברג ואבישי חיות - לימונים, ויובל גרינשטיין ואני - חברת הנעורים) זכינו לשיתוף פעולה מלא מהנוער. אנחנו הכנו רק את התשתית והם ביצעו את הכל! הם הרגישו חלק מהמבצע, והצלחנו לגרום גם לציבור להרגיש חלק ממנו".

נתלי וסיבי עסיני

חח'ה וביסי

נבו אחאי

סיי סניקא

אור ופילי קולן

ברכות חמות!!

לזוהר גלס

שהתגייסה השבוע לקורס מדריכות חי"ר.
מאחלים לך שירות משמעותי, מספק ומהנה,

בהצלחה!

מעריכים ואוהבים,

ו. הצעירים

מה בין ח"נ ביאליק למשפ' יצחק ונפתלי אשר? / רמי עפרוני

(במלאת 148 שנה להולדתו של המשורר הלאומי)

'הַנְּפוֹהַ' ונכנס פנימה. כאשר יצאו מן התיבה הם כבר היו שלושה - 'קָר', 'הַנְּפוֹהַ' וּבְתָם 'פּוֹלִיטִיקָה'..."

המשכתי לקרוא, והנה לא חלפו להם 80 עמודים ונתקלתי ב"בן משפחה" של ממש. כך הגענו לסיפור המעשה שיגלה לקוראים את פשר הכותרת של הרשימה.

עוד בשנת 1924, עת ביקר לראשונה בארץ, אמר ביאליק למקבלי פניו: "...לא אתפלא אם בקרב הימים יופיע שם בגרמניה מישהו וישחט את כולנו, על קרבינו ועל פירשינו! והוא בוא יבוא!". וכמה שנים לאחר מכן כתב: "מיום שחרב בית המקדש, ניתנה נבואה לתינוקות ולשוטים. משום כך איני יכול לנבא עתידות, אין לי אלא את מה שעניי רואות: היהדות שבכל הגולה ולא רק זו שבגרמניה, עומדת על סף כלייה, ומי שהוא עיוור ולא יראה זאת, יימק בעיוורונו!". ביאליק אף היה הראשון שכבר בשנת 1934 (כמה חודשים לפני מותו בווינה, בעקבות טיפול רפואי כושל) כינה את מה שהוא ראה בעיני רוחו – **שואה!**

ועכשו, סוף סוף לענייננו. שמונה שנים לאחר מותו, כאשר בערו הכבשנים במחנות הריכוז, לקחו רבים את יצירותיו של ביאליק כצידה לדרך ממנה לא שבו. על כך מספרת **לאה גולן** (פינקהוף), אימה של **רחל אניקסטר**, ברשימה שכתבה לפני 17 שנה למוסף "הארץ". ברשימתה היא מספרת על אביה,

ימים אלה נזדמן לידי (תמורת סכום סמלי), הספר העברי הראשון שראה אור בשנה האזרחית החדשה 2021. זה ספרו עב הכרס של **שמואל אבנרי**, מנהל הארכיון והמחקר בבית ביאליק אשר בתל אביב – "כמה ביאליק יש". הספר כולל עשרות מאמרים ומחקרים שפרסם בשנים האחרונות, העוסקים ברב תחומיותו ורב צדדיותו של המשורר הלאומי במכלול מפעלו הספרותי, התרבותי, החברתי והציבורי. כל זאת, יחד עם היותו בעל לב רחב, שופע חסד, אמת ועזרה לכל פונה ולכל נזקק, בלא כל הבדל בין שועי החברה לדלים, יתומים ואלמנות. אגב, את שמו של הספר נטל המחבר ממסה שכתב **דוד ילין** (הבלשן, חוקר הספרות ואיש החינוך) במלאת 60 שנה להולדתו של המשורר, ושמו "כמה ביאליק איכא!"

בספרו של אבנרי שבעה שערים שכולם מבוססים על ארכיונו הפרטי של ביאליק, הכולל אלפים רבים של מכתבים, פתקים, יצירות גנוזות ועוד. השער הראשון "קווים לדמותו של יוצר ומנהיג". בשער השני "חלקו בפוליטיקה וחברה, חינוך ומדע".

כאשר שאלו את ביאליק מדוע אינו פעיל בפוליטיקה בא"י, ענה בבדיחות הדעת: "כשפתח נח את התיבה, עמדו היצורים בתור להיכנס אליה ובתוכם גם 'שָׁקֵר'. כשאמר לו נח בכניסה: הבא את בת זוגתך, הַפְּנִיָסָה היא רק לזוגות, הלך והביא מיד את רעייתו

יוסף צבי פינקהוף הי"ד, שעסק בין היתר בהלחנה: "... בדרכו למחנה ברגן בלזן, ארו אבא בתרמילו גם את ספרו של ביאליק "שירים ופיזמונות לילדים", כאנטיתזה למציאות הקשה בה היינו נתונים. הוא בחר להלחין עוד שני שירים המסמלים חופש, שמחה ויפי הטבע. השירים היו 'סחרחורת' ו'הפרח לפרפר'. לימים הגיעו אלינו בדרך לא דרך דפי התווים המקוריים, שהעתק מהם ביד ושם".

עדות נוספת לפעילותו המוסיקלית של יוסף פינקהוף בשירי הילדים של ביאליק, כמנון להעלאת מצב הרוח בצריפי היתומים במחנה הריכוז, מוסרת אחותו של המלחין (היא הסופרת **קלרה אשר-פינקהוף**, דודתם של חברינו **יצחק ונפתלי אשר ז"ל**) בספרה

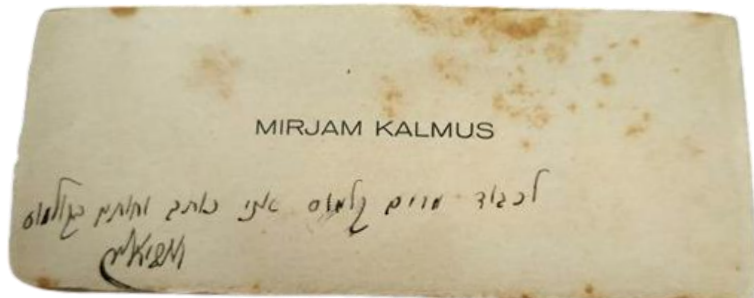
"רקדנית בלי רגליים": "... הוא חיבר מנגינה חדשה לשירו של ביאליק 'שבת המלכה', והסביר ליתומים איך לשיר את השורה 'בואי, בואי המלכה'. בצריף החשוך והעלוב הסביר להם: קדימה ואחורה, קדימה ואחורה, בו-אי, בו-אי. תארו לכם ילדים, דשא באור שמש, ובין הפרחים ילדים קטנים עומדים בשורה ומקבלים את השבת, יד ביד, קדימה ואחורה".

כאשר שלחתי את הקטע מהספר לאחיות **אפרת, דיצה ושלומית לבית אשר** וכן **לרחל אניקסטר**, מיד ניסו הן לשחזר את מנגינת "שבת המלכה" כפי ששרו בביתם ביבנה בכל ערב שבת, בעזרתן של **עדה בונדי-פינקהוף ז"ל** ואחותה **לאה גולן** תבדל"א. ואני סקרן מה עוד אגלה במכמני הספר בן 570 (!) העמודים. ימים יגידו.

ועוד קשר לביאליק...

בית הוריה של מרים אשר לבית קלמוס, בהמבורג, היה בית ועד לאלטיה הציונית, ובו אף התארחו אורחים רבי מעלה שפקדו את גרמניה. ביניהם הצייר הרמן שטרוק, ח"ינ ביאליק ואחרים. באחד מביקוריו, לפני למעלה מ-100 שנים, לקח המשורר את מרים בת ה-6, הושיבה על ברכיו ורשם לה על כרטיס הביקור הפרטי שלה:

לכבוד מרים קלמוס
אני כותב וחותם בקולמוס
ח"ינ ביאליק

כנס "בתים לחיים – משמעות לקהילה" / ראיון עם אסף בית אריה

בכך ששילוב הדיירים בקהילה יכול להיות עמוק ומשמעותי יותר, והן במשמעות שבית כזה מוסיף לקהילה הקיבוצית עצמה.

2. בקיבוצים שנמצאים בתהליך של כניסה למיזם כזה וצריכים להעביר תהליך ציבורי, אנחנו נמצאים כדי לעזור לאורך התהליך, עד שהבית מוקם. אני נפגש עם חברים ובעלי תפקידים, מגיע לערבי הסברה, מסייע לפרק התנגדויות, ועוזר לקיבוצים להתחבר לגוף מפעיל רלוונטי, ולפתוח חסמים מול משרד הרווחה.

3. אחרי שהבית הוקם, אנחנו שואפים לעזור בהעמקת החיבור בין הקהילה הקיבוצית ודיירי הבתים.

אחד האתגרים הוא להקים רשת של בתים קיבוציים כאלה, שיקיימו ביניהם שיתופי פעולה במידע, בניסיון ובפעילות. כאמור, בקיבוץ הדתי יש בתים כאלה כבר בחצי מהקיבוצים. לכן, עיקר הפעילות מכוונת להרחבת המיזם הזה לתק"צ על 250 קיבוצים שמהווים פוטנציאל עצום, עבור קהל יעד מגוון יותר מזה המגיע באופן טבעי לקיבוצים שלנו".

אתה הפקת את הכנס? מה היו התגובות?

כן, בשיתוף עם אנשי התק"צ. קיבלנו משובים טובים מאוד אחרי הכנס. מטרתו לא היתה להעשיר בידע מקצועי אלא לתת השראה, ולהראות למה זה טוב ונכון לדיירים ומשפחותיהם, וגם לנו כקהילות. קהל היעד היו מנהלי קהילות, מנהלי רווחה ובעלי תפקידים אחרים בקיבוצים, והוא נועד לעורר מודעות למיזם ולומר: בואו

בשבוע שעבר התקיים (בזום) כנס 'בית לחיים - משמעות לקהילה' שיזמו התנועות הקיבוציות. מטרת הכנס הייתה לשים את הנושא של הקמת בתים לאנשים עם מוגבלויות על סדר היום של התנועות. בתנועתנו הקטנה הוא כבר מזמן שם, וגם בתק"צ יש התעוררות בכיוון. ביקשנו מחברנו, אסף ב.א., שעמד מאחורי הפקת הכנס, לשתף אותנו.

אסף: "במסגרת עבודתי בקבה"ד עסקתי בנושא. כעת, כשהתחלתי בריכוז החינוך בקיבוץ, אני ממשיך לעבוד יום בשבוע בחוץ, בקידום הנושא שהתנועה רואה בו את פרויקט הדגל של המעורבות החברתית בקיבוץ הדתי.

אנחנו לא מקימים ומנהלים את הבתים. את זה עושים גופים (שק"ל ואחרים) שזוכים במכרזים של משרד הרווחה להפעלת בתים בקהילה. תפקידנו, בשיתוף עם התנועה הקיבוצית, הוא לדחוף את הפרויקט קדימה, לכמה שיותר קיבוצים. בקיבוצים הדתיים התחילו לקום בתים כאלה לפני יותר מעשור. הראשון היה במירב, אח"כ אצלנו. כיום יש בתשעה קיבוצים דתיים "בית לחיים", ועוד כמה בתהליך הקמה. כאמור, אנחנו לא בונים את הבתים, אלא אנחנו מביאים את הניסיון, האנרגיה והקשרים שצברנו, ומהווים גורם מקשר, יוזם ודוחף בשלושה רבדים:

1. לשים את הנושא על סדר היום, להראות שהוא קיים, ושזה עובד. ולהראות שיש לדויר בקיבוצים יתרון בהשוואה לעיר, הן

השנייה – אני אומר לכל מי שמוכן להקשיב (אם עוד נשארו כאלה... 😊): בית כזה, שפעיל בקיבוץ, מביא ערך רב לקהילה הקיבוצית עצמה, לצד הערך לדיירים ומשפחותיהם. זו קלישאה מוכרת אבל אני באמת מאמין בה, מתוך היכרות עם הרבה בתים ובעיקר, מתוך החוויה האישית שלי, פה בבית. אני מקווה שרוב החברים שותפים להרגשה זו".

ראיינה: דינה ספראי

ותבדקו אם אתם רוצים להיות חלק מהעניין. יש כבר פניות של קיבוצים שנמצאים בשלבים אלו או אחרים של עיסוק בנושא. התחלתי לעבוד עם חברה שיש לה 20 בתים כאלה בהרצליה והיא רוצה להתרחב לקיבוצים.

משהו לסיים?

אולי עוד שתי נקודות:

האחת – זו זכות גדולה והזדמנות גדולה מבחינתי לעסוק בנושא, לפגוש אנשים מופלאים (ממש, לא כמליצה), לעסוק בעשייה מרגשת ולנסות לקדם כמיטב יכולתי את העניין.

מהנעשה בתחום הבריאות והרווחה / דבורית אדר

מבקשת את רשות החברה/ה לשתף עוד מישהו במעגל הקרוב. זו גם ההזדמנות "לבקש סליחה" מכל הפונים אלי בשבילי הקיבוץ, מבקשים לדעת מה שלומו של אלמוני ולא מקבלים מענה לשאלתם. צנעת הפרט היא אבן היסוד המונחת לפני כל חברי הצוותים הרפואיים וזו היא דרכנו.

בוועדה היוצאת היו חברים מנציגי ענף הבריאות (מרפאה, בית סביון, פריפריה) ו-2 נציגי ציבור. ובוועדה החדשה, המינוח השתנה מ"ועדת בריאות" ל"דירקטוריון ענף הבריאות והרווחה". הוועדה החדשה כוללת: יו"ר פעילים – אילה עמיר ועציון הראל, שנמצאים לצידי כהנהלה מצומצמת, וכן חברים בוועדה: יגאל רגב, מרלי ריין ורבקה שריד. על כולם מנצח מנהל אשכול חברה ופרט – יהודה שריד.

שנת 2021 התחילה אצלנו ביישום השינוי שקיבלנו על עצמנו בתחום משק וקהילה. השבוע נפרדנו במפגש זום מהוועדה היוצאת ואיחלנו בהצלחה לוועדה החדשה. מיותר לציין שהזום איננו תחליף למפגש פנים אל פנים, ומן הראוי היה שהחלפת הוועדה תיערך במתכונת שונה, אבל צרכי השעה הכתיבו לנו כיצד לנהוג.

ברצוני להודות לכלל חברי הוועדה שעמדו לצידי בשנתיים האחרונות, אך תודה כפולה ומכופלת ליו"ר הוועדה - **ברוריה אריכא ומתי אלטמן**, שהיו בתפקיד של הנהלה מצומצמת שנפגשה בתחילה אחת לשבוע, אך במהלך החודשים האחרונים, בעקבות הקורונה, תדירות המפגשים השתנתה. על שולחן הוועדה מונחים נושאים הדורשים את צנעת הפרט, וההתלבטות את מי לשתף עומדת לנגד עיני יום יום. לעיתים אני

טרם גיבשנו את דרכנו לשנים הקרובות והמחשבות רבות, החל בתחום הרפואה המונעת, תזונה נכונה, פעילות ספורט הבריאה לגוף ולנפש, וכלה במענה אישי לכל חבר וחברה. זו גם ההזדמנות שלכם, החברים, לפנות לכל אחד מחברי הוועדה ברעיונות, הארות והערות.

קורונה

תקופת הקורונה מעסיקה אותנו רבות בתחומים רבים הקשורים לפרט ולקהילה. הנהלת הבריאות פועלת בשיתוף פעולה מלא יחד עם המזכירים, הצוות הרפואי, הגיל השלישי, הפריפריה וצח"י... ההתלבטות כיצד למלא את המחויבות שלנו להנחיות המדינה, האם לשתף את כלל החברים בהודעות דובר שונות, האם עלינו להיות השוטר הקהילתי, המונע התקהלות ופעילות חברתית רבת משתתפים, האם אנחנו אלו שצריכים לוודא שהנחיות שירותי הבריאות מיושמות אצלנו כראוי, כל אלו ועוד הם בשיח היום-יומי שלנו. הציפיה שלנו הייתה שבכל התחומים הללו, החברים יקחו אחריות אישית על ההתנהלות שלהם, אך לא אחת גם התאכזבנו. אנחנו מנסים להיות מעודכנים בזמן אמת, לדעת על מי חלה חובת בידוד ומי חולה מאומת, ועושים ככל יכולתנו לדאוג לכל אחד ואחת במילה טובה ובסיוע טכני. קרוב לוודאי שלא הצלחנו להגיע לכולם, ועל כך נבקש סליחה. זו ההזדמנות להודות בשם כל החברים **לשושנה וייסמן**, הנמצאת מאחורי הקלעים,

ומתאמת את כל הפרטים הטכניים הנדרשים למבודדים ולחולים במסירות רבה, בשקט ובצניעות. מערכות המחשוב של קופ"ח כללית לא מסוגלות לתת לנו בשלב זה מידע, בחתך של ישובים, על המתחסנים נגד הקורונה. להערכתנו, מרבית החברים בגילאי 50-120 קיבלו כבר את החיסון הראשון. על היתרון הרב לאוכלוסיה מחוסנת אין צורך להרחיב. יחד עם זאת, לא בכל דבר צריך תמיד למצוא את ההיגיון. אל לנו להיכנס לשאננות ועלינו להמשיך להקפיד על כל הכללים של ריחוק חברתי, עטיית מסכות ושטיפת ידיים. זה המקום להודות לד"ר **מיטל דיטש, לאורית פרל, גלית קוניק וטל בגלייבטר** ולכלל הצוות הרפואי, על פועלם היום-יומי למען בריאות הפרט בקהילה.

שפעת

שהקורונה לא תבלבל אותנו, השפעת עדיין נמצאת באזור, ואנחנו קוראים לכולם לבוא ולהתחסן. יש מלאי מספיק של חיסונים לכולם. תאמו מועד בטלפון עם צוות המרפאה ובואו להתחסן.

תזונה בריאה

יפעת מדר הדיאטיקנית, שמלווה חברים רבים, נאותה לבקשתנו לקבל חברים בשעות אחה"צ ולא רק בבוקר. אנא נצלו הזדמנות זאת. לקביעת תור ליפעת, צרו קשר עם המרפאה.

בתקווה לחזרה מהירה לשגרה. בריאות איתנה לכולם ורפואה שלמה לחולי עמך.

לפט אלהורי הילד הרק ולכל החברים

להלן שני עדכונים מהגיל הרך, עליהם נפרט ונרחיב בערב הסברה (בזום) שיתקיים ביום שלישי, י"ג בשבט, 26.1.2021 בשעה 20:30

1. **סמל מעון** - בשנתיים האחרונות אנחנו עוסקים בקידום תהליך קבלת סמל מעון מהמדינה עבור מסגרות לידה עד גיל 3 בקיבוץ. המוטיבציה לקבלת סמל המעון היא כלכלית, ומשמעותו סבסוד של אלפי שקלים בשנה עבור כל ילד עד גיל 3. התהליך דורש מאיתנו פרוצדורות בירוקרטיות וכן שינויים מבניים שיתאימו לפרוגרמה של האגף למעונות יום. על כל זה ועוד, נרחיב בערב ההסברה.
2. **התקנת מצלמות** - בעקבות חוק יחסית חדש, חלה חובת התקנת מצלמות על כל מפעיל מעון שבו שוהים 7 פעוטות ומעלה. גם אנחנו נדרשים לכך בבית התינוקות ובפעוטונים. בערב ההסברה נרחיב גם על כך.

מחכים לפגוש אתכם, הורים לגיל הרך וכל מי שמתעניין בנושא

ועדת הינוך - אסף בית אריה (מנהל חינוך), נעמי ליבר (מנהלת הגיל הרך), איתי בנדב, דליה הקשר, מור וולף, יוסי צנחני וגלי כוכבא (יו"ר) והנהלת הקהילה

רק בריאות

אחות כוננת בשבת פרי"בא" - ליוזט

שעות וימי העבודה של ד"ר אבירם דונסקי במרפאה:

יום ראשון: 16:45-14:30, יום שני: 15:30-14:00

יום שלישי: 13:00-09:45, יום חמישי: 09:00-08:00 ו-15:30-14:30.

ימי שישי במרפאה: יום שישי ה-22/01/21 – ליוזט. יום שישי ה-29/01/21 – אורית.

* **חיסוני שפעת – יש מלאי מספיק לחיסונים, הציבור מוזמן לתאם תור.**

* **תזכורת!** - לבדיקות דם יש לתאם תור מראש מול המרפאה.

מבקשים לחזור ולהדגיש כי לפני כל הגעה למרפאה, יש להתקשר ולתאם מול המרפאה. על אחת כמה וכמה, כל מי שמרגיש לא טוב, אסור לו להגיע למרפאה אלא ליצור קשר טלפוני.

על אף ההתקדמות בהתחסנות חברי הקיבוץ, אנחנו מבקשים לחזור ולהדגיש שיש עדיין להקפיד ביותר על הכללים !!!

טלפון בשעת חירום: אחות תורנית – 4000, איחוד הצלה 1221.

רק בריאות, צוות המרפאה

הַרְגַע מִרְגַרֵט אֶטוּוּד

הַרְגַע שָׁבוּ, אַחֲרֵי שְׁנַיִם רַבּוֹת
שֶׁל עֲבוּדָה קָשָׁה וּמַסָּע אָרֶץ,
אֶת עֹמְדוֹת בְּמִרְכָּז חֶדֶר מְשֻׁלָּד,
בֵּית, שְׁנֵי דוּנְמִים, קִילּוֹמֶטֶר מְרַבָּע, אִי, אָרֶץ,
סוּף-סוּף יוֹדַעַת אֵיךְ הִגַּעְתְּ לְכָאן
וְאוֹמְרַת: "זֶה שְׁלִי"

הוּא הַרְגַע שָׁבוּ הָעֲצִים מְסִירִים
מַעַל גּוּפְךָ אֶת זְרוּעוֹתֵיהֶם הַרְכוֹת,
הַצְּפָרִים מְשִׁיבוֹת לְעֶצְמוֹן אֶת שְׁפָתוֹ
הַצּוֹקִים נִסְדָּקִים וְקוֹרְסִים,
הָאוִיר נָסוּג מִמֶּךָ כְּמוֹ גַל
וְאֵינְךָ יְכוֹלָה לְנָשֵׁם.

"לא" הם לוֹחֲשִׁים. "אֵין לָךְ כְּלוּם.

הֵיית אֹרְחַת, פַּעַם אַחַר פַּעַם
טַפְסֶתָ עַל הַגְּבֵעָה, הִנֵּפְתְּ אֶת הַדָּגֵל, הַצְּהִרְתְּ.
מַעוֹלָם לֹא הִשְׁתַּיְכְּנוּ לָךְ.
מַעוֹלָם לֹא מְצֵאת אוֹתְנוּ.
זֶה הָיָה בְּדִיוֹק לְהִפָּךְ."

על השירים: יצחק ברוכי

הכתובת למשלוח מאמרים למערכת: bimkomon@gmail.com
המערכת: דינה ספראי, רעיה זלקינד, ניר יעקבי ושרית פישביין.